

Discrimination on grounds of sexual orientation: CJEU case law

Další důvody

- * Upraveny společně – dosud pouze pro účely přístupu k zaměstnání 2000/78 – věcná působnost značně zúžena ve srovnání s pohlavím a rasou
- * Směrnice, která měla věcnou působnost rozšířit, stále nepřijata (COM (2008) 426 - zákaz diskriminace se měl týkat oblastí sociální ochrany včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče; sociálních výhod; vzdělání a přístupu ke zboží a jiným službám, které jsou k dispozici veřejnosti, včetně bydlení, a jejich dodávky)
- * I přes skromnou právní úpravu již významná judikatura SDEU

Sexuální orientace

Řešeny případy spojené s pochybnostmi, do jaké míry např. z hlediska sociálního zabezpečení na registrované partnerství hledět stejně jako na manželství, resp. na stabilní soužití osob různého pohlaví

- * C-249/96 Grant – zaměstnavatel není povinen zohlednit homosex. soužití stejně jako heterosexuální (režijní jízdenky), diskriminace na základě sex. orientace není disk. Na základě pohlaví
- * C-122/99 D. – pro účely příspěvku na domácnost termín „ženatý úředník/vdaná úřednice“ nemusí být vykládán jako že se vztahuje i na registrované partnerství
- * C-117/01 K.B. - K. B. žije již několik let jako partnerka ve společné domácnosti s R., osobou, která se narodila jako žena a jako taková byla zapsána do matriky, a která se v důsledku chirurgické operace vedoucí ke změně pohlaví stala mužem, aniž by mohla změnit svůj rodný list - K. B. a R. nemohli uzavřít manželství, ač jejich svazek byl posvěcen „obřadem v kostele a byl potvrzen členem biskupského kolegia anglikánské církve“ a že složili slib „stejným způsobem, jímž by jej skládal tradiční pár“. Vzhledem k neexistenci manželství NHS Pensions Agency uvědomil K. B., že v případě, že by zemřela dříve než R., nemohl by R. obdržet vdovecký důchod, jelikož nárok na tuto dávku je vyhrazen pozůstalému manželovi – ESD toto označil za příčící se právu EU, čl. 141
- *

Sexuální orientace

- * C-267/06 Maruko – registrované partnerství v Německu, nárokována pozůstalostní penze ze zaměstnaneckého systému – argumenty: musí se vzájemně žít stejně jako manželé, nemohli dle německého práva uzavřít manželství a splnit podmínky pro pozůstalostní penzi – řešeno zda přímá či nepřímá disk. – dle GA – nepřímá, dle ESD přímá
- * C-147/08 Römer – protože lidé v manželství v jiné daňové kategorii – doplňková starobní penze pro partnery nižší, než pro manžele – ESD: zákaz diskriminace na zákl. sex. orientace – obecný princip práva EU (viz Mangold, Küçükdevici) -

Sexuální orientace

- * C-81/12 Accept
- * Accept tvrdila, že v rámci rozhovoru o možném přestupu profesionálního fotbalisty X a v souvislosti s jeho údajnou sexuální orientací hlavní manažer klubu prohlásil, že by raději přijal juniorského hráče, než by zaměstnal fotbalistu prezentovaného jako homosexuála. Následkem neuzavření pracovní smlouvy s tímto hráčem.
- * Tyto skutečnosti mohou být kvalifikovány jako „skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo k diskriminaci“, i když původce prohlášení nutně nemá právní způsobilost zavazovat nebo zastupovat tento klub v oblasti zaměstnávání
- * Vnitrostátní legislativa má ukládat účinnou, přiměřenou a odrazující sankci – nikoli pouze napomenutí

C-267/12 Hey

Článek 2 odst. 2 písm. a) směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému ustanovení kolektivní smlouvy, jaké je dotčeno v původním řízení, podle kterého je zaměstnanci, jenž uzavře s osobou stejného pohlaví registrované partnerství PACS, upírán nárok na získání výhod, jako jsou mimořádné volno a prémie, jež jsou poskytovány zaměstnancům v souvislosti s uzavřením manželství, pokud vnitrostátní právní předpisy dotyčného členského státu neumožňují osobám stejného pohlaví uzavřít manželství, neboť se dotyčný zaměstnanec s ohledem na účel těchto výhod a podmínky pro jejich přiznání nachází ve srovnatelné situaci se zaměstnancem, který uzavře manželství.

C-528/13 Léger

• Stanovisko GA

- * „Bod 2.1 přílohy III směrnice Komise 2004/33/ES ze dne 22. března 2004, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/98/ES, pokud jde o některé technické požadavky na krev a krevní složky, musí být vykládán v tom smyslu, že pouhá skutečnost, že muž udržoval či udržuje sexuální styky s jiným mužem, sama o sobě není sexuálním chováním vystavujícím vysokému riziku nákazy vážným infekčním onemocněním přenositelným krví.“
- * Je na předkládajícím soudu, aby se ujistil, že francouzská vláda tím, že trvale vyloučila muže, již udržovali či udržují sexuální styky s jiným mužem, z dárcovství krve, postupovala v rámci své posuzovací pravomoci, která je tradičně členským státním příznakem v oblasti veřejného zdraví, způsobem, který je v souladu se zásadou zákazu diskriminace na základě sexuální orientace a obzvláště se zásadou proporcionality.
- * Při ověřování, že definitivní vyloučení nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení legitimního cíle spočívajícího v ochraně zdraví příjemců, předkládající soud ověřil zaprvé, že epidemiologická situace ve Francii popsaná před Soudním dvorem vychází z věrohodných, reprezentativních a aktuálních statistik, a zadruhé, že za současného stavu vědeckého poznání není možné zavést karanténu darované krve do uplynutí tiché fáze bez nepřiměřeného zatížení transfúzního řetězce. Předkládající soud konečně zjistil případné důvody, které vedly k závěru, že se posouzení individuálního rizika na základě případně upraveného dotazníku a individuálního pohovoru s lékařským personálem, s jejichž pomocí se má zjistit, zda je sexuální chování potenciálního dárce tzv. „rizikové“, jeví jako nedostatečné k zajištění dostatečné ochrany příjemců v případě dárcovství krve od mužů, již udržovali či udržují sexuální styky s jiným mužem, ačkoli v případě zbytku populace toto možné je.“

C-148/13-150/13

- * Článek 4 odst. 3 písm. c) směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, jakož i čl. 13 odst. 3 písm. a) směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby příslušné vnitrostátní orgány, jež jednájí pod soudní kontrolou, v rámci posuzování skutečností a okolností tvrzené sexuální orientace žadatele o azyl, jehož žádost je založena na obavě z pronásledování z důvodu této orientace, hodnotily prohlášení tohoto žadatele, jakož i písemné nebo jiné doklady předložené na podporu jeho žádosti, prostřednictvím dotazování založených pouze na stereotypních představách o homosexuálech.
- * Článek 4 směrnice 2004/83 musí být ve světle článku 7 Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se příslušné vnitrostátní orgány v rámci tohoto posuzování podrobně dotazovaly na sexuální praktiky žadatele o azyl.
- * Článek 4 směrnice 2004/83 musí být ve světle článku 1 Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby uvedené orgány v rámci uvedeného posuzování souhlasily s takovými důkazy, jako jsou uskutečnění homosexuálního chování dotyčným žadatelem o azyl, podrobení se tímto žadatelem „testům“ za účelem zjištění homosexuality nebo předložení videozáznamů tímto žadatelem zachycujících takovéto chování.
- * Článek 4 odst. 3 směrnice 2004/83, jakož i čl. 13 odst. 3 písm. a) směrnice 2005/85, musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby příslušné vnitrostátní orgány v rámci téhož posuzování učinily závěr o nedostatečné důvěryhodnosti prohlášení dotyčného žadatele o azyl na základě pouhé skutečnosti, že se své tvrzené homosexuální orientace nedovolával při první příležitosti, která mu byla poskytnuta k tomu, aby vysvětlil důvody pronásledování.

... perlička na závěr

- Příklad C-354/13 FOA
- * **Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že nezakotvuje obecnou zásadu zákazu diskriminace na základě obezity jako takové v zaměstnání a povolání.**
- * **Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musí být vykládána v tom smyslu, že obezita zaměstnance je „zdravotním postižením“ ve smyslu této směrnice, pokud tato obezita způsobuje omezení vyplývající především z dlouhodobých fyzických, duševních nebo psychických postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit plnému a účinnému zapojení dotyčné osoby do profesního života na rovnoprávném základě s ostatními pracovníky. Je věcí vnitrostátního soudu posoudit, zda jsou ve věci v původním řízení tyto podmínky splněny.**

Děkuji za pozornost a přeji hodně
právních úspěchů na tomto
fascinujícím a složitém poli